

Forvaltning eller Forventningerne om Noget, med Hensyn til hvilket man i Fremtiden kunde blive skuffet. Hvad det Første angaaer, saa skal jeg tillade mig at bemærke, at ved det forrige Finanslovudkast kaldt Anken med Hensyn til Mangler og Incorrecetheider i det Væsentlige paa Domainedirectoratets Budgetforslag, og jeg skal, naar vi komme til det næste Forslag, bestræbe mig for at udvise, at der virkelig ikke har været de Banseligheder, som man har troet, ved at sætte sig ind i det hele Forhold. Jeg skal med Hensyn til Detaillen og den deraf følgende større Klarhed tillade mig at gøre opmærksom paa, at man har været noget for meget paavirket af den blotte Sammenstilling af Størrelsen af Budgetforslagene, uden al tage behørigt Hensyn til de Gjenstandes Bestaafenhed, hvorom de handle. Man vil nemlig for en stor Deel finde, at der med Hensyn til Gods væsenet væsentligt staaer det samme i Cultusministeriets Budgetforslag, som i Domainedirectoratets, naar man lægger Mærke til de forskjellige Arter af Godsforhold og til, at Forholdet paa Communitetets og Universitetets Godser næsten er aldeles det samme og for Sorø Academies Bedkommende for en stor Deel. Naar man nemlig først lægger Mærke til, at Domainebestyrelsen har en Mængde paa forskjellige Steder adspredte, under aldeles forskjellige Localbestyrelser staaende og under aldeles forskjellige Forhold behandlede Eiendomme, for hvilke Budgettet skal opgjøres, men at Cultusministeriet derimod har visse store Masser af Gods, der ligge paa eet Sted, under aldeles de samme Forhold og som ere den samme Localbestyrelse undergivne, saa vil allerede derved en stor Deel af Detaillen falde bort; men, naar man dernæst lægger Mærke til, at det Domainebestyrelsen underlagte Gods har overmaade variable Indtægtskilder, idet det deels er Forpagtningsgods, deels Fæstegods, men at Cultusministeriet for to af de store Godsmasser aldeles ikke har flige variable Indtægter, men derimod en fast Indtægt, saa vil Resultatet af Sammenligningen blive et ganske andet. Jeg tvivler nemlig paa, at der, hvad Communitetets og Universitetets Gods angaaer, med nogen Nytte kan gives en større Detail

end den, der allerede er given, og jeg troer, at den i Realiteten er ligesaa stor som i Domainedirectoratets Budgetforslag; med Undtagelse af et meget ringe Antal Fæstes- og Leiesteder bestaaer nemlig Universitetets og Communitetets Gods alene af Arvefæsteiendomme, der betales en gang for alle bestemt Kornafgift, der efter hvert Aars Capitelstart er at udregne i Penge, saa at der ikke kan være meget derom at sige. Der er ligesaa lidt Godsudgifter dermed forbundne, naar man undtager de specielt opførte Godsforvalterpenge. Hvad det egentlige Gods angaaer, saa er der ingen Bygningsudgifter derved, med Undtagelse af ved Kirkerne, og det er maaskee det Gæste, hvor der kan gaaes i en større Detail, uden at overtræde den Grænse, som Domainebudgettet har. Med Hensyn til Sorø Academi vil man, som sagt, komme til det Resultat, at Forholdet for en stor Deel er det samme med Alt, hvad der er Arvefæstegods, men at med Hensyn til enkelte Punkter en større Detail vil være ønskelig, og Detaillen skal blive leveret. Der er imidlertid visse Oplysninger, som staae i Domainedirectoratets Budgetforslag, der ere af den Art, at de ere tilstede, enten de staae der eller ikke, og at der maa komme noget Andet til for at give dem Betydning; naar der saaledes paa eet Sted er opført Udgifter til en Ladebygning, og der paa et andet Sted er opført Udgifter til en ny Ladebygning, hvis Opsørelse ikke længere kan opsættes, saa er Motiveringen derved jo allerede tilstede, men der er Spørgsmaal, om der foreligger en Erklæring fra en bestemt Autoritet, som i denne Retning er erkjendt for kyndig; men i det ene Tilfælde er Bygningsdirectoratets Erklæring ikke afgiven, fordi dets hele Forhold til Localbestyrelsen ikke var ganske ordnet dengang, Budgettet udarbejdedes, hvorfor denne Deel af Budgettet ikke var saa fuldstændig, som man kunde have ønsket det; imidlertid skal jeg sørge for, at intet billigt Ønske i den Henseende bliver utilfredsstillt.

B. Christensen: Jeg skulde ikke have taget Ordet ved Spørgsmaalet om den nærværende Resolution, hvis ikke den høitærede Cultusministers Ytringer havde forekommet mig i en særlig høj Grad næsten at nøde der til. Den ærede Minister udtalte nemlig, at